RMK. I.
317

OSZK
Országos Széchényi Könyvtár

3548
Szécs.

R. M. K. I.
317.
(Teljes.)

OSZK
Országos Széchényi Könyvtár

OSZK
Országos Széchényi Könyvtár

OSZK
Országos Széchényi Könyvtár

HISTORIA

AZ IFIV THOBIASNAK AZ RAphael Angyallal valo vtra eredeſeről, es az altal az nagy haltol valo meg ſzabadulaſarol, vegre az Angyal inteſeből ő neki hazaſſagarol, es az Raguel Leanianak el veteleről, melynek het Vra ölettetet meg az ördögtől, es attul mint menekedet meg az Ifiu Tobias az Angyalnak tanitaſa altal, vegre viſza tereſeről az ő ven Attyahoz Feleſegeuel egyetemben.

Ex capite Tobiæ 5.

MInden embert erre ſziuem ſzerent intek,
Hogy à mely ſzent iget Iſtentől vőttetők,
Mint egy draga kőuet vgyan őrizetők.
Mert ha el veſztitők meg nem lelhetitek.
Im ha az erkőlczőt bennetők meg nezőm,
Czak nyeluel vallyatok azt eſzemben veſzőm,
Igen el hiſztatok en vgyan azt hiſzem,
Túrhető giúmőlczie az hitnek azt nezőm.
Nagy vetke Adamnak lelkúnkőt rontotta,
Mint hattiunak ninczen ſemmi valtozaſa,
Vgyan nem fog raitunk Iſtennek mondaſa,
Mint tőknek nem ragad tőuis oldalara.
Oly ſzep tanitaſſal moſt adnak tanaczot,
Regi ő Tőruenből ertelmes peldakat,
Kikben oktat Iſten mint attiafiakat,
Mit paranczol kerlek hogy fogadgyatok azt.
Regi meg lőt dolgot hozok előtőkben,
Kerlek meg hallyatok vegyetők eſztőkben,
Mert nem ſokat ſzolok moſtan ez enekben,
Czak hogy haznalhatnek inkab nektek ebben.
Iakob orſzaganak egy ſzegeletiben,

Neptalimnak földe illyen neuezetben,
Galilean felyúl vala vt menteben,
Mely vt megien vala nap le eneſzetben.
Sephet es Neptalim Varaſſanak neue,
Tobias az iambor lakik vala benne,
ẃ feleſegenek Anna aſzſzony neue,
Szep magzattyanakis kis Tobias neue.
Tobias az iambor Iſten felő vala,
Iſteni felelemre ő fiat tanita,
Szúleit tiſztellye kegyeſſen oktata,
Kinek io erkőlczen őrúl attia annya.
Orſzagat ackoron Iſzraelnek bira,
Ieroboam Kiraly nagy kegyetlen vala,
Aranybol ezúſtből baluant alkottata,
Sido neppel baluant igen imattata.
Boſzſzuſagot teſzen az nagy Wr Iſtennek.
Igen vetkőztete nepet Iſzraelnek,
Ezen fel lobbana haragya Iſtennek,
Mert lőn veſzedelmek az ſzegen kőſſegnek.
Iſzrael nepere keſzúle haragyaban,
Kiraly ki lakozik ben Aſsiriaban,
Salmanaſzar neue nagy hatalmaſſagban,
Sidokat el viue azert nagy fogſagban.
El vitetek ſzegen ſzent Tobias velek,
Mind haza nepeuel rabſagra eſenek,
Keſerú ſiraſſal fogua vitetenek,
Czak halat ad vala ezért az Iſtennek.
Czuda irgalmaſſag Tobiasban vala,
Mert attia fiait igen latogattya,
Nyomoruſagokat ő keſergi vala,
Noha ezt előtők nem ielenti vala.
Ot à Salmanazar Kiraly meg holt vala,
Hatalma marada egy vitez fiara,
Kit Coronazanak az Aſsiriaba,
Sennacherib Kiraly neki neue vala.

M. N. MUZEUM
KÖNYV-
TÁRÁBÓL

Nem

Nem ſok idő muluan Sidokra indula,
Sennacherib Kiraly mert hatalmas vala,
Tizen negy eſtendő fordulatban vala,
Ezekias Kiraly birodalma vala.
Nagy ſzegyent akkoron Sennacherib vala,
Mert az nagy Wr Iſten igen meg karomla,
Szaz nyolczuan őt ezer nepe ot meg hala,
Még önnön magais nagy futua ſzalada.
Vgy őleti vala ſzegén Sido nepet,
Salmanazer Kiraly fokta vala őket,
Nagy boſzuſagaban őle ſzegényeket,
Titkon ſzent Tobias temeti teſteket.
Buuaban Tobias le feguek agyara,
Mert az temetesben teſtet el farazta,
Ot el ſzenderedek egy edes almaba,
Szemet meg vakita feczkenek ganeia.
Immar Tobiaſnak ſzeme meg vakula,
Sennacherib Kiralis őt kergeti vala,
Ot az ſzegénſegis reaia borula,
Talam ſzűueben volt illyen gondolatya.
Wr Iſten te benned mind őrőcke biztam,
Ven feiemet nem tudom moſt houa haiczam.
Nagy nyomoruſagba ven koromba iuttam,
Nem tudom mit tegyek feiem kire bizzam.
Mely ſzep kőnyőrgeſſel imadkozni kezde,
Nagy ſohazkodaſſal egy ſiralmat kezde,
Vr Iſten io tete mert iuta eſzebe,
Illyen ſzep kőnyőrgeſt keſerueſen kezde.

Oratio Tobiæ in afflictione ad Deum.

ALdot o Wr Iſten te czelekődeted.
Mert igaz teneked minden itéletőd,
Vraid igaſſag kialtunk teneked,
Mert nyomorultaknak gondokat viſeled.
Ne legyek feledue előtted Wr Iſten,

Nagy eſedezeſem iuſſon te elődben,
Ne ally boſzſzut kerlek en nagy bűneimen,
Szűleinknek vetket ne veſſed ſzemúnkre.
De hogy nem engedenek paranczolatidnak,
Azert adal kezebe gonoz poganoknak,
Teuelgeſt engedel mint ſzegen iuhoknak,
Nem tugyuk ma holnape adatunk halalnak.
Read biztam Vram en ſzegen lelkemet,
Io akaratodbol kerlek en tegedet,
Vegyed hozzad immar en ſzegen lelkemet,
Ne keſergeſd immar kerlek eletemet.
Ez kőnyőrgeſt mikor ſzent Tobias monda,
Kegyelmes az Iſten útet meg halgata,
Az Raphael Angyalt ottan el boczata,
Hogy ſzent Tobiaſnak ſzúkſeget meg latna.

Tobias mittit filium in Rages ciuitatem Medorum.

AZ kőnyőrges vtan Tobias ſzolt vala,
Eggyetlen egy Fiat elő hiuattata,
Szauat meg halgatna neki Paranczola,
Hamar őnnőn magat keſzitene vtra.
Syes vgy mond Fiam Tobias azt mongya,
Menyel Meduſoknak ű tartomaniaba,
Mikor be iutandaſz Rages Varaſaba,
Rokonomnak az Gabelluſnak hazaba.
De ne teuelegteſd ſemmiben elmedet,
Tiz gira ezűſtőt Gabelluſtol keried,
ő ados leuelet eleiben veſſed,
Meg adgya bizonnial Fiam azt meg hidgyed.
Erre kis Tobias felele attianak,
Kegyelmed ennekem mit mond allok annak,
Kez vagyok engednem paranczolatodnak,
Szolgalok mindenben mint edes attiamnak.
Semmit ű atianak ellene nem ſzola,
Oly nemes erkőlcze ű nekie vala,

Az Vr Iſtent feli es tiſzteli vala,
Szúleit nyomoruſagokban ſzolgala.
Im ha meg tekentiúk moſtani údőben,
Lattiuke Iſiakat attiokhoz húſegben,
Ninczen attiok annyok nalok bőczúletben,
Magokat alittiak Iſiak negedſegben.
Iger Iſten hoſzſzu eletet azoknak,
Kik tizteſſegeket teſznek ſzúleieknek,
Nemes aiandek az kit ſokan el vetnek,
Nem ſzúkſeg hoſzſzu fark effele keczkenek.
Iſiu kis Tobias attianak ezt monda,
Hogy Gabellus útet czak ingyen ſem latta,
Az vtat ſem tudgya kin oda iuthatna,
Erre az ú attia felele ezt monda.
No keres egy tarſot fiam te magadnak,
Kinek húſegere teged bizhaſſalak,
Iutalmat meg adom mind egy penzig annak,
Kis Tobias ki mene előle attianak.
De hogy iutot vala kapu eleiben,
Hat egy Iſiu magat el fel őuedzette,
Mind ha maid keſz volna vtra erednie,
őltezeti vala ekes ő nekie.
Eſzt az kis Tobias be hiua attiahoz,
Mert igen geriedez ſziue neki ahoz,
Iſiu hogy be iuta az nagy Tobiashoz,
Kőſzőnetet nyuita mint meg nyomorulthoz.
Bizzal az Iſtenbe es legy nagy őrőmmel,
Felele Tobias minemű őrőmmel,
Egnek vilagatis nem latom ſzememmel,
Mondgya Iſiu neki meg gyogúlſz ezennel.
Rageſt Medoromban tudna azt kerdezi
Tobias Iſiutol. Iſiu azt feleli,
Tudgya Gabelluſtis es ú iol eſmeri,
Fiat kis Tobiaſt oda tudgya vinni.
Eſzt nem eſmerheti Tobias ki volna,

Azarias az nagy Ananias fia,
Az Iſtennek Raphael neuő Angyala,
Ki ſzent Tobiaſnak húſeggel ſzolgala.

Miniſterium Angelorum.

CZoda az Iſtennek rolunk ily nagy gondgya,
Sidok Egiptombol hogy ki iőnek vala,
Egy Angyal mert őket igazgattya vala,
Eiel nappal nekik húſeggel ſzolgala.
Ezt meg paranczolta ő ſzent Angyalynak,
Tegedet kezekben hogy ők hordozzanak,
Hú ember vtadba neked ſzolgallyanak,
Ne arczyanak kőuek à te labaidnak.
Nagy bőczyős nalatok az telhetetlenſeg,
Angyaloknak nem hagy ſzolgalni reſzegſeg,
Minden kéuanſagtok ektelen nyereſeg,
Azért kőuetkőzik ſok ſzerenczetlenſeg.
De mikor Tobias fiat el keſzite,
Egeſſeget ő fianak menyből kere,
Ortzaiat apollya nyakat meg ölele,
Kegyes aldomaſſal úket el erezte.
Ezen Anna aſzſzony igen gondolkodek,
Hogy ő magzatyokat nagy vtra ereztek,
Ven ember Anna aſzſzony nagyon fohazkodek,
Mind aſzſzonyallat ſzegeny keſeredek.
Ottan emlekőzek ő egy magzatyarol,
ẃengedelmenek nagy iamborſagarol,
ẃ hozzaiok valo io ſzolgalattyarol,
Magat nem tarthata illyen nagy ſiraſtol.
Venſegúnknek fiam valal te iſtapia,
Szomoruſagunknak valal vigaſaga,
Es ſzegénſegőnknek minden kazdagſaga,
Es maradekinknak minden gyamolſaga.
Oly igen kereti Tobias ne ſirna,
Mert vezerli fiat Iſtennek Angyala,

Epen

Epen egeſſegbe iſmet iőne haza,
Aſzſzony hogy ezt halla ſiraſat el hadgya.
Laſſuk kis Tobiaſt Angyallal mint iarnak,
Egy napi menő főldet mikoron iaranak,
Tigris vize melle czak hamar iutanak,
Tobias le vona ſaruiat labainak.
Es az vizen kezde labat moſogatni,
Ot egy nagy vndok Hal kezde rea kapni,
Rettene Tobias kezde kialtani,
Azaria ne hagy az halnak meg marni.
Ne fely Angyal monda kapd az kopoltoiat,
Ragada Tobias kiranta az halat,
Tapodnya kezde halat talpa alat,
Azaria monda haſicz meg az haſat.
Tobias ki veue epeiét ſziuet gyomrat,
Meg mondgya ő neki keuetkőző haſznat,
Hol tűzbe vetnenek ſziuebe egy falkat,
Monda ſok őrdőgnek aual el futaſat.
Ezen kerlek monda Tobias Angyalnak,
Hol leſzen ez eiel helye halaſunknak,
Mutat egy ſzep varaſt Angyal Tobiaſnak,
It leſzen ez eiel helye nyugalmunknak.
Te nemzeted kőzzűl it egy iambor lakik,
Iambor Raguelnek neptől hiuattatik,
Szep leanyok vagyon hazoknal ő nekik.
Szep Sara aſzſzonnak leany hiuattatik.
Read az ſzep leany moſt hazas tarſul neſz,
Mellyet Feleſegűl moſtan te hozzad veſz,
Sok marhat Leanyal ſzűleittől te veſz,
Ha en beſzedimnek Tobias te moſt hiſz.
Angyalnak Tobias igy felele monda,
Leant het ſęrſinak hallom attak volna,
De az őrdőg őket mind meg őlte volna.
Fęlek hogy velemis leany vgy ne iarna.
Ne fely ſemmit monda Angyal Tobiaſnak, Mert

Mert ördög hatalma arthat czak azoknak,
Istennek szent Lelket kik tőlők el hannyak,
Ertelmek czak ollyan mind lonak baromnak.
Sőt ha be menendesz leanyal az hazban,
Szenuedes iozansag legyen te magadban,
Kőnyörgesed legyen nagy fohazkodasban,
Hogy ne arczon semmit ördög czyalardsagban.
Czak hamar az varast úk el kőzelitek,
Raguelnek hazat ők ottan meg lelek,
Iſiakat mind ketten hazba ot be viuek,
Iſiak ielen voltat ot igen örülek.
Regi iamboroktol peldat tanulhattok,
Kereztienek mostan ti reiatok szolok,
Noha hiuek vattok de keuelyek vattok,
Vendeg vton iarot igen orollyatok.
Irgalmassagtoknak maga eggyk iele,
Vendeg vton iarot minden hazba vegye,
Ezt mongyatok sokszor metzünk it ben vele,
Ha czak egy penzeis ninczen erszenyebe.
Bizuan az Raguel kerde honnat iőnek,
Mondak fogsagabol iőnek Niniuenek,
Kerde nagy Tobiast hogy ha esmerneyek,
Raphael felele ottan Raguelnek.
Sőt mi iol esmeriük Tobiast ki volna,
Vyaual mutata à kis Tobiasra,
Ez az nagy Tobias egyetlen egy fia,
Raguel ezt halla nagy sokat gondola.
Isten teged aldgyon Raguel azt mongya,
Mert vagy ily iambornak szerelmes magzatia,
örültőkben sirnak felesege leanya,
Raguel ot etelt ottan czinaltata.
Tobias sem eszik sem iszik addiglan,
A mig meg nem adgya neki akkit keuan,
Felesegül mondgya hogy Sarat keuanna,
Raguel ezt halla nagy sokat gondola.

Az hét firfiakrol fokat gondolkodek,
ördögtől halalok hogy igen tőrtenek,
Felti kis Tobiaſt vgy ne czalatkoznek,
Raphael azt mondgya hogy ne gondolkodnek.
Ne fely neki adnod te ſzep leanyodat,
Gondollyad Iſtennek nagy hatalmaſſagat,
Azért nem valhattak hét ſęrfiak Sarat,
Illetne Tobiaſt mint te attiadfiat.
Raguel az leant ottan elő hiua,
Iob kezet Saranak kezeuel meg foga,
Ifiu Tobiaſnak iob kezeben ada,
Terdre eſek kezet fel emele monda.
Mindenhato felſeg vagy mindennek Vra,
Abraham Iſaknak Iſraelnek Vra,
Ti hazaſſagtokat fiaim meg aldgya,
ẏ ſzent aldaſaual biria igazgaſſa.
Vigan az vacziorat mikor el vęgezek,
Az ſzep Sara aſzſzont agyas hazba viuek,
Tobiaſt leanyhoz ſzepen be keſerek,
Hala adas vtan ot az vendek el oſzlek.
Akkor emlekőzek ſzauarol Angyalnak.
Szűuebe egy falkat tűzbe vete halnak,
Ada ördög magat leg ottan futaſnak,
Akada kezeben Raphael Angyalnak.
Felső Egyptomnak nagy tűrű puztaian,
Hagya meg kőtőzue ez mai napiglan,
Igy volnank erőſſek Iſtennek hatalman,
Ha iarnank Iſtennek kegyes tanitaſan.
De ha ti be gyúltők az menyekőzőben,
Het fele nagy ioſzag vagyon erkőlcztőkben,
Az elſő io erkőlcz al az reſzegſegben,
Az maſik io erkőlcz az nagy tombolasban.
Ruha őltőzeti vagyon keuelyſeggel,
Hunyorgatnak Iſiak ot merges ſzemeckel,
ördög-is forgodik kőztők az fa keſſel,

Nem ſzerez iot hidgyed ot à meſterſęgel.
Bor el kőzenesben azon tanaczkoznak,
Aitot vő legenre hogy meg oſtromlanak,
Bizon nem tiztelleg bator el haggyatok,
Mondom hogy gonoſſag valahol azt kaptatok.
Immar maſod napon ſzinte hainalkorba,
Lata az Raguel úket agyas hazba,
Raguel Iſtennek lőn hala adasban,
Mind Anna aſzſzonnyal nagy vigaſagaban.
Aldot vagy Vr Iſten Iſraelnek Wra,
Hogy nem tőrtent nekúnk mint alittyuk vala,
Szent irgalmaſſagod ma mi reank ſzalla,
őrdőg ellenſegtől vagyunk meg ſzabadulua.
Egy kazdag ebedet Raguel ſzerzete,
Szomſzedgya barattya hozta mind begyűle,
Latak Tobiaſnak volna egeſſege,
Io ſzerenczeieken az vendeg őrűle.
Minden ioſzaganak Raguel aialla,
Felet Tobiaſnak az Leannyal ada,
Ezen meg eskúuek hitit be irata,
Holta vtan az tőbbit mind nekiek hadna.
Azarias Angyalt Tobias boczata,
Tiz Gira ezűſtőt Gabelluſtol hozna,
Es az Gabelluſtis menyegzőben hina,
Azarias halla ottan el indula.
Gabellus Angyallal menyegzőben iuta,
Mind kettőt Gabellus ekeſſen meg alda,
Tobiaſnak es az Saranak ezt monda,
Ti hazaſſagokat az Vr Iſten meg algya.
Keſzúl kis Tobias haza indulnia,
Raguel vgy keri ne ſietne haza,
Tobias nem akar ſemmit mulatnia,
Nem akar maradni Raguel hogy lata.
Ada meg úneki Sarat ſzep leanyat,
Vele őzue ada nagy iambor ſzolgakat,

Kik

Kik Sarat ſzolgallyak nagy ſzep leanyokat,
Kazdag ôltőzetet draga ſzep ruhakat.
Iuhokat barmokat temerdek ſok kenczet,
ôzuerekkel ôzue ada nagy teueket,
Mas ſeregben haitnak ſzep borios únőket,
Szerenczezi vendeg ot mind ketten őket.
Attiat Annyat Sara terden alna keri.
ő aldomaſokkal ereſzſzek kőueti,
Alnak mind kőrnyúle ſzep leany barati,
Szúlei rokoni ezt mondgyak ő neki.
Iſtennek Angyala titőket vezeryen,
Iſtennek Angyala ti veletők legen,
Ipad napad teged nagy io neuem vegyen,
Iſiu kis Tobiastegedet ſzereſſen.
Tizen eggyed napon vtra indulanak,
Charan varaſahoz mikoron iutanak,
Ki ellenbe vala Niniue varaſnak,
Az Raphael Angyal monda az Tobiaſnak.
Tudom hogy var teged atiad nagy banatban,
Ier mennyúnk el elől had iőyenek laſſan,
Vegy hozzad az halnak epeieben moſtan,
Oruoſſagnak ſzúkiek leſzen ingyen maidan.
Eleiben ha iutz à te ven Atiadnak.
Kőzőni únekie mind edes Atiadnak,
Orcziaiat apollyad ſzegen ven iambornak,
Szemet ottan meg kend epeieuel az halnak.
Annaſzony úl vala vt felen egy halmon,
Tauol meg eſmere Tobiaſt az vton,
Siet ő Vrahoz hogy őrőmet mondgyon,
Meg iőt az en fiam Vram im hol vagyon.
Szegen ven Tobias magat vezetteti,
Fia eleiben ſiet el ki menni,
Orczaiat apollya Attya Annya neki,
Kezdenek nagy halat az Iſtennek adni.
Imatſagat mihelt Tobias vegeze,

Epeiet

Epeiet az halnak ottan elő veue,
Attianak ſzemet epeuel meg kene,
Halyogot ſzemeről ottan el le feyte.
Szeme Tobiaſnak immaran meg nilek,
őrőmeben ſzegen ot el feletkőzek,
Mint iartanak arrol meg nem emlekőzzek,
Het nap ezenkőzben czak hamar betelek.
Sara Aſzſzony iuta minden nepeiuel,
Iambor ſzolgaiual őzuerel teueckel,
Nagy ſzep leanyokal draga őltőlzettel,
Temerdek ioſzſzagal es draga kenczeckel.
Nagy halat adanak ezen az Iſtennek,
Tiztelleget tőnek az nagy Vr Iſtennek,
Szep dicziretőket úk mind eneklenek,
Nagy io ſzerenczeuel hogy haza iőttenek.
Ez pelda tinektek eſzetőkben legyen,
Igazgaſſon Iſten io ſzerenczetekben,
Diczirteſſek Iſten az őſzent neueben,
Tiſztelleg ő neki mind őrőke Amen.
Ez dolgot enekben az melz ember ſzerze, *)
Neuet vers feiekben ſzepen ki ielente,
Szelútettől eddik eſztendőt meg vete,
Az mas fel ezernek es őtuennek lele.

VEGE.

BARTFAN.

EVANGELIKUS KÖNYVTÁR

* Andreas Deſſi a Petrejo

OSZK
Országos Széchényi Könyvtár

OSZK
Országos Széchényi Könyvtár

OSZK
Országos Széchényi Könyvtár

OSZK
Országos Széchényi Könyvtár